

Prof. dr Dragica Stanojlović¹

Visoka škola strukovnih studija za vaspitače
„Mihailo Palov” Vršac

UDK: 371.314.6

ISBN: 978-86-7372-191-0, 19 (2014), p.426-433

Stručni rad

MLADI U POKRETU INICIJATIVA EVROPSKE UNIJE KAO MOGUĆNOST ZA IMPLEMENTACIJU PROGRAMA ZA DAROVITE

Rezime: Evropska inicijativa *Mladi u pokretu* je deo velikog projekta Evropske unije za unapređenje visokoobrazovnog sistema. Ova inicijativa ima cilj da koncept evropskog obrazovnog sistema promovira širom sveta, i da ga približi evropskim državama koje nisu članice unije. Koncept ovog projekta je proistekao iz velike strategije pokrenute u Evropskoj uniji u kojoj je obrazovanju data ključna uloga.

Inicijativa *Mladi u pokretu* treba da pripremi mlade ljude iz Evropske unije da prihvate obrazovanje kao kontinuirani, neprekidni proces koji treba da odgovori brzom tehnološkom napretku. Cilj Evropske unije jeste da do 2020. godine 40% mladih ljudi između 30. i 34. godine stekne visoko obrazovanje. Za taj ozbiljan zadatak promovira se brojne strategije, koje treba da pripreme obrazovne sisteme koji će omogućiti mladim ljudima da stiču kreativno i primenjivo znanje.

Programi Evropske unije omogućavaju i obrazovnim sistemima zemalja koje nisu članice da se uključe, i svojim studentima omogućuje da se praktično upoznaju i steknu znanja u ponuđenim programima.

Pošto obrazovanje i znanje postaju primarni razvojni resursi, potrebno je da se obrazovni sistem Srbije prilagodi ovim zahtevima. Učešće darovitih studenata i profesora visokoobrazovnih ustanova iz Srbije u Inicijativi *Mladi u pokretu* predstavljao bi jedan od načina pripreme za veliku reformu obrazovanja, koja neminovno treba da se izvede kako bi obrazovni sistem Srbije postao deo obrazovnog prostora Evrope.

Ključne reči: evropski obrazovni prostor, kvalitet, strategija diferenciranja, Mladi u pokretu.

I Uvod

Društvene, ekonomske, političke, tehnološke, ekološke i globalne promene, koje se u savremenom svetu smenjuju vrtoglavom brzinom, uslovljavaju potrebu da obrazovni sistem bude prilagođen takvim kretanjima.

Lisabonska strategija usvojena 2000. godine u Evropskoj uniji, postavila je nove kriterijume za vrednovanje i sticanje znanja.

Postavljeni su ciljevi, koji se odnose na sveobuhvatni i održivi ekonomski rast. Znanje je apostrofirano kao vrednost za čiju validizaciju su odgovorni svi nivoi vlasti u državnom sistemu.

Kako je obrazovanje u Lisabonskoj strategiji predstavljeno kao jedno od centralnih tema, koncipirano je više oblika inicijativa koje treba realizovati.

Mladi u pokretu je naziv jedne od inicijativa čiji je cilj unapređenje efektivnosti Evropskog visokog obrazovanja. Ova inicijativa u svom obimnom programu predviđa integrisanje i unapređivanje mobilnosti univerzitetskih

¹ drsdragica@hemo.net

istraživačkih programa u koji mogu da budu uključeni istraživači sa visokoškolskih ustanova iz država koje nisu članice Evropske unije. Cilj ovih inicijativa je stvaranje jedinstvenog obrazovnog programa Evrope, što bi omogućilo uklanjanje prepreka intenzivnijoj saradnji studenata i profesora svih evropskih država.

Inicijativa **Mladi u pokretu** otvara svojim programima mogućnosti za uključivanje studenata iz Srbije u istraživačke projekte, integrisane programe i druge oblike aktivne i kreativne saradnje. Kao merilo kvaliteta koje bi opredeljivalo izbor studenata za učešće u ovoj inicijativi postavljene su prvenstveno kompetencije koje uključuju znanje, sposobnosti i veštine predviđene strategijama u visokom obrazovanju. Pošto su kompetencije jasno definisane kategorije i mogu da se validno kompariraju, u radu je iznet Evropski okvir ključnih kompetencija koje student treba da poseduje kao merilo kvaliteta.

Studenti koji uče brže od drugih, koji mogu da naučeno pretvore u program akcije, i imaju viziju promena uz sposobnost da se menjaju u skladu sa tom vizijom, mogu da se izdvoje u posebnu kategoriju označenu kao darovitost.

U radu je predstavljena strategija diferenciranja kao jedan od programa koja može da posluži kao pokazatelj posebnih kompetencija koje poseduju daroviti. Pošto strategija diferenciranja postavlja pred visokoškolskim ustanovama zadatke da koncipiraju aktivnosti koje će ih promovisati kao inovatore u nekim oblastima obrazovnih strategija, uključivanje darovitih studenata u ove strategije, omogućilo bi ustanovi da odgovori novim zahtevima u kvalitetu obrazovanja, a darovitim studentima bi predstavljala podstrek da svoje postignuća podignu na viši nivo.

Strategija diferenciranja koja podstiče inovatorske aktivnosti motivisala bi darovite studente da svoje ideje predstave u međunarodnim projektima kao što su: učenje na daljinu (Distance Learning), programi savremenih tehnološko-obrazovnih modaliteta, programi neformalnog učenja, istraživački i razvojni projekti u okviru postojećih programa (TEMPUS, ERASMUS, ERASMUS MUNDI, MARIA KIRI) i drugi.

Predstavljanjem strategije diferenciranja kao jednog od programa u inicijativi **Mladi u pokretu**, ovaj rad predstavlja jednu od odrednica koja treba da doprinese sveobuhvatnijem sagledavanju novih pravaca organizacije rada visokoškolskih ustanova u kontekstu osiguranja novog kvaliteta obrazovanja.

II Osnovne smernice inicijative *Mladi u pokretu*

Evropska komisija za obrazovanje predstavila je 2010. godine strategiju pod nazivom „Evropa 2020. godine” u kojoj se najvažniji deo odnosi na obrazovanje. U okviru pomenute strategije predstavljena je inicijativa **Mladi u pokretu**, čiji je cilj poboljšanje visokog obrazovanja u državama, članicama Evropske unije.

Strategijom „Evropa 2020” definisani su ambiciozni ciljevi kreativnog, inkluzivnog i održivog društvenog rasta. U programu je istaknuto da budući prosperitet Evrope zavisi od mladih, i da će se svi resursi zajednice usmeriti da mladim ljudima omoguće da se aktivnije no do sada uključe u realizaciju proklamovanih ciljeva. Procenjeno je da će do 2020. godine 35% radnih mesta zahtevati visok stepen kvalifikacije kao i sposobnost za inovacije i brzo stručno prilagođavanje novim zahtevima radnog mesta. Pomenuta, visoko pozicionirana

radna mesta zahtevaće petnaest miliona visokoobrazovanih ljudi, od čijeg će znanja i umešnosti direktno zavisiti prosperitet Evropske unije.

U dokumentima Evropske komisije je navedeno da Evropska unija nema dovoljan broj visoko kvalifikovanih stručnjaka, i da se nedostatak stručnjaka posebno oseća u oblasti informatičko-komunikacionih tehnologija. Za prevazilaženje ovog problema Evropska komisija predlaže niz praktičnih rešenja u čiju realizaciju treba da se uključe svi relevantni društveni činioци država članica Unije, ali i država koje ne pripadaju ovoj zajednici.

Predlog da se u novi sistem obrazovanja uključe države koje nisu u Evropskoj uniji predstavlja veliku šansu za mlade ljude iz tih zemalja, jer njihovi mladi mogu da se uključe u ravnopravnu utakmicu sa mladima iz Unije, i da pokažu da imaju znanja, potencijala i abicije da izgrađuju sopstvene ličnosti i učestvuju u kreiranju temelja novog, multidimenzionalnog i multikulturalnog društva.

Veliki ciljevi Evropske unije sadržani u strategiji „Evropa 2020” oslanjaće se na inventivnost mladih, visokoobrazovanih ljudi. Jedan od ključnih ciljeva strategije je da do 2020. godine najmanje 40% mladih ljudi između 30. i 34. godine stekne visoko obrazovanje.

Dokument *Mladi u pokretu* (Youth on the Move) predstavlja jednu od veoma značajnih inicijativa čiji je cilj pronalaženje rešenja za brojne izazove sa kojima se suočavaju mladi. Ovaj document predstavlja konkretizovan program rada, u kome su sadržane dosadašnje aktivnosti na promeni dinamike obrazovanja, koja nesporno, treba da se prilagodi, i preuzme vodeću ulogu u kreiranju i realizaciji razvojnih planova Unije.

Veoma podsticajna strana dokumenta se odnosi na države koje su kandidati za članstvo u Uniji i države u neposrednom okruženju Unije jer ih podstiče da otkriju sopstveni interes od zajedničkog učešća u proklamovanim ciljevima, i aktivno se uključe u njihovu realizaciju.

Inicijativa *Mladi u pokretu* ima četiri pravca delovanja:

I Jedan od važnih pravaca usmeren je idejom o potrebi permanentne edukacije, koja treba da se realizuje na svakom obrazovnom nivou i kod svih zaposlenih bez obzira na životnu dob. Permanentna edukacija treba da omogući fleksibilnost i usklađivanje sa potrebama tržišta rada. Permanentna edukacija treba da se nametne kao jedno od važnih pravila, koje će svaka osoba da ugradi u sopstvene sisteme vrednosti, jer će promenljivost tehničkih i tehnoloških modela rada, usmeravati zaposlene da često menjaju radna mesta i delatnosti.

U novom načinu privređivanja i pružanja usluga više ne postoji zagarantovano radno mesto ni jedinstven tehnološki postupak, već je čitav radni proces usmeren na neprekidne inovacije, kreaciju novih načina delatnosti i usavršavanje postojećih. Za novi način odvijanja radnih procesa predviđaju se visoko kvalitetni programi specijalizacije i učenje na radnom mestu, čime će se postići uslov da svakog trenutka u svakom radnom sistemu veliki broj zaposlenih bude osposobljen da promeni radno mesto i uključi se u drugačije procese rada, kao i da u svakom trenutku odgovori zahtevima tržišta rada.

II U svakom segmentu delovanja, Inicijativa *Mladi u pokretu* sadrži temeljni cilj da se poveća procenat mladih koji stiču visoko obrazovanje, jer savremeni

ekonomski zakoni počivaju na primenljivom znanju. Znanje koje se stiče u visokoškolskim obrazovnim ustanovama treba da bude fleksibilno, potkrepljeno istraživačkim principima i reflektivnim kompetencijama.

Zbog tako determinisanog znanja jedan od pravaca delovanja inicijative *Mladi u pokretu* odnosi se na proces delovanja izvan granice Unije, koji treba da pokrene sve mlade ljude čiji su lični ciljevi kompatibilni sa ciljevima Evropske unije. Inicijativa je otvorena za interaktivno uključivanje svih mladih koji imaju potrebu za samopotvrđivanjem i razmenom znanja i iskustava. Zajednička akcija svih visokoobrazovanih mladih ljudi treba da pokrene sve relevantne faktore ljudske zajednice da teže jedinstvenom svetskom obrazovnom prostoru, u kome će se kroz intenzivne edukativne, kognitivne, heuristične i istraživačke metode intenzivno razmenjivati i obogaćivati znanje, koje će čovečanstvu doneti novi prosperitet.

III Kao važan pravac delovanja Inicijative *Mladi u pokretu* apostrofirana je mobilnost mladih. Predviđa se da mladi stižu obrazovanje, ili dopunjuju stečeno obrazovanje u inostranstvu. Mobilnost mladih treba da donese višestruke koristi, kako samim mladim ljudima tako i sredini iz koje potiču. Koncipirani su brojni programi koji se, u ovom vremenskom razdoblju, nude mladima iz država članica Evropske unije, ali su koncipirani i programi u kojima mogu da učestvuju mladi iz drugih država. Za učešće država izvan Unije predviđeni su programi koji su ponuđeni fakultetima i drugim visokoškolskim ustanovama.

Mobilno učenje je jedan od dragocenih načina za sticanje novih veština i iskustava. Mladi koji privremeno menjaju mesto boravka da bi sticali nova znanja i upoznavali nove načine društvenog funkcionisanja, stiču sposobnost prilagođavanja novim životnim uslovima, prihvataće kulturološke i vrednosne simbole drugih, da bi zajednički gradili socijalnu mrežu koja će spajati ljude razumevanjem, poštovanjem različitosti i povećavati toleranciju.

Organizatori Inicijative *Mladi u pokretu* ove godine (2013) u saradnji sa Inicijativom *Evropska godina građana* organizovali su u državama, članicama Unije, niz susreta mladih, koji su u neposrednom susretu i u nekonvencionalnoj i opuštenoj atmosferi, na inventivan i mladima zanimljiv način upoznavali mlade sa ciljevima inicijative.

Ta mobilna grupa mladih aktivista predstavljala je programe Inicijative na otvorenom, na trgovima brojnih evropskih gradova. Mesto susreta označeno je terminom „šator” i organizovano je tako da su programe inicijative predstavljali mladi koji su u njima neposredno učestvovali, tako da su mogli direktno da prenesu svoja iskustva i obaveste zainteresovane na koji način mogu da se uključe u program *Mladi u pokretu*. Jedan od takvih „šatora” organizovan je u junu 2013. u Zagrebu.

Mladi koji su koristili fondove Evropske unije za studiranje ili specijalizaciju u inostranstvu, predstavili su mladima iz Zagreba mogućnosti koje inicijativa pruža za usavršavanje stečenih znanja, volontiranje i učestvovanje u projektima. Mladi iz Zagreba mogli su da saznaju šta sami mogu da preduzmu u cilju poboljšanja sopstvenih veština i mogućnostima za studiranje ili usavršavanje u inostranstvu.

Preko prezentacija programa, radionica i video projekcija, u „šatoru” su predstavljani najznačajniji programi Inicijative *Mladi u pokretu*. Interaktivna

komunikacija mladih iz svih država sveta ima cilj da promovise koncept evropskog obrzovnog sistema.

Inicijativa *Mladi u pokretu* koncipirala je brojne programe i mobilisala veliki broj mladih koji intenzivno rade na društvenom i ekonomskom integrisanju mladih koji ne žive u državama Unije. Plan je da se mladima, koji teritorijalno ne pripadaju Uniji omogući da na najkreativniji i suštinski najprihvatljiviji način upoznaju obrazovni sistem Evrope, i da se, prema sopstvenim znanjima i sposobnostima integrišu u njegove institucije, kako bi stekli nova iskustva i primenili ih u državnim sistemima iz kojih dolaze. Inicijativa *Mladi u pokretu* neprekidno inovira svoje programe, kako bi se što više mladih informisalo o načinima multidisciplinarnog obrazovanja kroz direktno učešće u studijskim programima.

IV Jedan od determinisanih ciljeva Inicijative *Mladi u pokretu* je i smanjenje broja nezaposlenih mladih ljudi u Uniji. Evropa se ozbiljno i studiozno priprema da izradi programe i ponudi ih svim državnim sistemima, koji u ponuđenim programima treba da otkriju vlastiti interes i pristupe zajedničkoj realizaciji projekta koji treba značajno da smanji broj nezaposlenih mladih ljudi. Neposredna saradnja obrazovnih i svih ostalih društvenih sistema treba da omogući jednostavniji prelazak iz obrazovnog u radni sistem.

Prema strategiji Evropske unije nezaposlenost mladih treba da se smanji i poboljšanjem nivoa obrazovanja, jer je kao jedan od uzroka nezaposlenosti ove kategorije evropskog stanovništva navedena niska kvalifikaciona struktura. Prema podacima Evropske komisije za obrazovanje navedeno je da preko 70% mladih iz Unije prekida obrazovanje posle završene osnovne i srednje škole. Inicijativa *Mladi u pokretu* sadrži brojne projekte namenjene motivaciji mladih da nastave obrazovanje na visokim školama.

Preko Inicijative *Mladi u pokretu* u razdoblju 2010–2018. države članice sprovode zajedničku strategiju politike za mlade pod nazivom: „Mladi – ulagnje i osnaživanje”, čiji je zadatak da stvori nove mogućnosti za obrazovanje i zapošljavanje mladih. Ostvarivanjem ovih zadataka otvorile bi se nove perspektive za jačanje uticaja mladih u društvenim sistemima i razvijanje solidarnosti među njima. Povećanje broja zaposlenih mladih ljudi može da se ostvari ako se edukacija prilagodi zahtevima tržišta rada, jer su aktuelni razvojni i proizvodni procesi determinisani praktičnim znanjem, koje je neophodno za ostvarivanje održivog razvoja.

III Šanse darovitih studenata iz Srbije za integraciju u programe Inicijative „Mladi u pokretu”

Daroviti studenti iz Srbije i profesori fakulteta i visokih škola treba da se organizuju i sačine zajedničku strategiju za pristupanje edukativnim programima Evropske unije. Inicijativa *Mladi u pokretu* nudi niz konkretnih mogućnosti za neposredno uključivanje studenata i profesora u projekte koji mogu da unaprede obrazovni sistem Srbije i darovitim studentima omoguće podizanje znanja na više nivoa.

Intenzivnija saradnja sa susedima (Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Bugarska) pomogla bi darovitim studentima iz Srbije da prisustvuju praktičnim

prezentacijama programa *Mladi u pokretu*. Prateći postavljanje „šatora” u gradovima ovih država, studenti iz Srbije bi, u neposrednom kontaktu sa aktivistima ove inicijative mogli da se upoznaju sa sadržajem njihovih aktivnosti, i da pronađu programe u kojima mogu direktno da učestvuju. Korisno iskustvo bi predstavljali razgovori sa voditeljima radionica, koji su preko Inicijative *Mladi u pokretu* završili neki od edukativnih programa, ili diplomske studije na nekom od fakulteta u Evropi.

Inicijativa *Mladi u pokretu* organizuje više programa, u kojima bi studenti iz Srbije mogli da uzmu učešće:

I: Program za stručno usavršavanje (Leonardo da Vinči) namenjen je studentima koji su završili osnovne studije, i žele da se usavršavaju na specijalističkim studijama.

II: Program za školsko obrazovanje (Comenius) u kome mogu da učestvuju srednjoškolci.

III: Program za obrazovanje odraslih (Groundtvig) namenjen svima koji shvataju značaj permanentne edukacije.

IV: Program za visokoškolsko obrazovanje (Erasmus i Erasmus mundi) namenjen studentima i profesorima fakulteta i visokih škola.

Učešće u ovim programima omogućilo bi darovitim studentima iz Srbije da kompariraju stečeno znanje na svojim fakultetima sa znanjem koje poseduju njihove kolege iz drugih zemalja. Tokom edukacije upoznali bi se sa drugačijim pristupom informacijama od onih koje su imali.

Ne treba posebno apostrofirati dobit koju bi studenti imali od usavršavanja znanja stranog jezika, i provere sposobnosti da ostvaruju direktne komunikacije na stranom jeziku. Lična provera sposobnosti praćenja nastave na stranom jeziku, značajno bi uticala na povećanje samospoznaje i lične validizacije znanja. Razmene kulturoloških vrednosti doprinele bi obogaćivanju ličnosti mladih novim iskustvima i usmeravale ih da streme ka novim vidovima učenja. Svi fakulteti i visoke škole iz Srbije mogu da pronađu sopstveni interes u učešću u Inicijativi *Mladi u pokretu*.

Strategija diferenciranja zahteva od visokoobrazovnih ustanova da pronalaze i odabiraju aktivnosti u sprovođenju edukacije, koje će ih odvajati i označavati ih kao institucije koje imaju jedinstvene i originalne programe. Tu jedinstvenost treba da osigura kvalitet studijskih programa na različitim nivoima, tehnologija nastavnih i vannastavnih procesa, kvalitet ljudskih resursa, tehničko-tehnološka opremljenost i druge metodologije.

Pred visokoobrazovne ustanove postavljaju se neprestano novi zadaci, koji nalažu neprekidnu inovaciju programa i praćenje nivoa postignuća drugih. Uspostavljanje kvalitetne saradnje između ustanova ovog obrazovnog ranga treba da omogući bržu dostupnost informacijama, praćenje savremenih trendova u obrazovanju i sposobnost da sa kvalitetnim projektima konkurišu kod institucija koje ih mogu podržati.

Veliki broj ponuđenih programa sa jasno definisanim ciljevima i fondovi za finansijsku podršku Inicijative *Mladi u pokretu* treba da predstavljaju pokretački impuls za sve obrazovne ustanove koje žele da postanu deo evropskog obrazovnog prostora.

Studenti i profesori visokoškolskih ustanova u Srbiji, koji su već saradivali preko projekata sa Inicijativom *Mladi u pokretu*, mogu svoja iskustva da prenesu drugim ustanovama i da im budu mentori u njihovoj pripremi za učešće. Učešće u Inicijativi *Mladi u pokretu* može da predstavlja novi podstrek za kreativniju saradnju između fakulteta i visokih škola. Saradnja između fakulteta doprinela bi stvaranju edukativne mreže u kojoj bi razmene naučnih informacija tekle brže i efikasnije.

Direktna saradnja preko određenih projekata omogućila bi darovitim studentima da afirmišu svoje znanje i razvijaju stvaralačko mišljenje i reflektivne kompetencije. Podržani od svojih profesora da učestvuju kao saradnici u projektima, daroviti studenti bi doživeli da se njihove kompetencije u oblastima sticanja znanja konkretno vrednuju. Daroviti studenti koji bi uzeli učešće u programima Inicijative *Mladi u pokretu* promovisali bi svoje fakultete u inostranstvu i adekvatno bi se pripremali da private multidisciplinarni način obrazovanja.

Evropski okvir za ključne kompetencije kod studenata obuhvata:

- Personalne kompetencije koje podrazumevaju posedovnje znanja iz opšteobrazovnih predmeta i aktivno znanje stranog jezika;
- Veštine komuniciranja i sposobnost uspostavljanja kreativnih interpersonalnih odnosa;
- Spremnost za timski rad;
- Preduzetničke i liderske osobine;
- Informatičko obrazovanje i tehničke kompetencije;
- Sposobnost konceptualizacije u kreiranju razvoja i inovacija u učenju.

Ovako koncipirani okviri mogu da se koriste i u procesu definisanja kategorija darovitih studenata.

Darovitim studentima mogu da se smatraju oni koji:

- Uče brže od drugih;
- Naučeno lako pretvaraju u program akcije;
- Poseduju sposobnost organizacije i kreativnog učenja;
- Imaju viziju promena;
- Imaju sposobnost da se menjaju u skladu sa pokretačkim vizijama.

Inicijativa *Mladi u pokretu* ima precizno koncipirane i primenljive programe u kojima svaka institucija i grupacija koja se direktno ili indirektno bavi obrazovanjem može da pronađe sopstveni interes.

Ovo saopštenje je koncipirano kao sažeta informacija, koja može da posluži kao idejni koncept za intenzivnije istraživanje i uključivanje u postojeće Evropske inicijative, kako bismo zajednički izgradili novi koncept obrazovnog sistema koji je kompatibilan sa Evropskim.

LITERATURA:

- Drucker, P.: *Upravljanje u novom društvu*, Adižes, Novi Sad, 2005.
- Evropski univerzitet 2010, *Alternativna akademska obrazovna mreža*, Čigoja, Beograd, 2001.

- Janićijević, N.: *Mogući pravci unapređenja kurikuluma u obrazovanju ekonomista: Iskustva iz akreditacije*, Zbornik radova sa okruglog stola: „Kako obrazovati ekonomiste za tržište rada”, FEFA, Beograd, 12. februar, 2009.
- Mašić, B.: *Kvalitet i strategija diferenciranja u visokom obrazovanju: Put ka Evropskim integracijama*, Sinergija, V naučni skup, 2010.
- Porter, M.: *On Competition*, Harvard Business Review Book, 1996.
- <http://ec.europa.eu/commission>
- <http://ec.europa.eu/youthonthemove/>

ABSTRACT

European Initiative Youth on the Move is part of major EU project to improve higher education system. This initiative has aim that the concept of European education systems presents around the world and promote it in the European countries, which are not members of the Union. The concept of this project is comes from a great strategy launched in the European Union, where is education given the main role.

Youth on the Move Initiative should to prepare young poeple from The European Union to accept education as constantly, inunerrupted process, wich should give answer quicly technological progress.

The aim of European Union is thet to 2020. year 40% young poeple between 30 and 34 years old, acquire higher education.

For that serious task are promote numerous strategies, that will work to develop education system that enable young poeple to asquire creative and used knowledge. Programs of European Union make possible to education system of countries which are not members to join and enable their students to become familiar with practical methodes and asquire new knowledge.

As education and knowledge become the primary developmental resources, it is nessesery to adjust the Serbian education system these requirements.

The participation of gifted students and their professors of higher education institutions in Serbia in the Initiative Youth on the Move would represent one of the ways to prepare a big reform of education, which should be carried out to the educational system of Serbia become part of educational space of Europe.

Key words: European higher education space, quality, differentiation strategy, young on the move.